

ALACSKA

TELEPÜLÉSKÉPI ARCULATI KÉZIKÖNYV

2017.

VÉLEMÉNYEZÉSI ANYAG

POLGÁRMESTERI KÖSZÖNTŐ

Tisztelt Alacsikaiak, kedves Barátaim!

A településünkéről szóló korábbi, kiadvány bevezetőjében azt írtam, hogy *„Amikor valaki ellátogat hozzánk, olyan mintha a világ végére jönne. Az utolsó megállótól már a busznak sincs tovább útja, visszafordul, mert onnan már csak keskeny, kitaposott utak vezetnek hegyre fel, erdőből ki, és be.”*

Ezt a megállapítást fontosnak tartom kiegészíteni azzal, hogy „Aki idelátogat, annak megéri.”

Aki a Településképi Arculati Kézikönyvünket lapozgatja, rácsodálkozhat, hogy mennyi érték, mennyi szépség van a településünkön, amelyet óvnunk, őriznünk kell és a környezetünk alakításánál az elődeink által ránk hagyott örökséghez igazodni kell. Ezzel tisztelgünk az elődök szép emberi környezetet alkotó fáradságos munkájának.

A kézikönyv célja tehát a településünk valós értékeinek megismertetése, a település karakteréhez illeszkedő választási lehetőségek bemutatása, mely alapja lehet annak, hogy a környezetünk arculatát a jövőben ehhez igazítsuk.

Jó szívvel ajánlom településünk valamennyi lakosának és az érdeklődőknek.

Alacska, 2017. november

Ujlaki Béla

TARTALOMJEGYZÉK

1. Bevezetés
2. Alacska bemutatása
Általános településkép, településkarakter
3. Örökségünk
településképi szempontból meghatározó építészeti, műemléki, régészeti, táji és természeti értékek,
4. Településképi jellemzők
5. Településképi szempontból meghatározó területek Alacskán,
6. Eltérő területek lehatárolása, településkép, arculati jellemzők, településkarakter
Történeti településrész
Átalakuló falusias lakóterület
Családházak lakóterület
Pincés területek
Gazdasági terület
7. Beépítésre nem szánt területek - Zöldfelületi rendszer
8. A településkép minőségi formálására vonatkozó ajánlások
Építészeti útmutató:
Történeti településrész
Átalakuló falusias lakóterület
Családházak lakóterület
Pincés területek
Gazdasági terület
9. Jó példák
 - épületek, építészeti részletek
 - sajátos építményszíntárak (reklámhordozók, egyéb műszaki berendezések)
10. Javaslat az építészeti örökség helyi védelmére

*„Itthon vagyok. S ha néha lábamhoz térdepel
egy-egy bokor, nevét is, virágát is tudom...”*

Radnóti Miklós

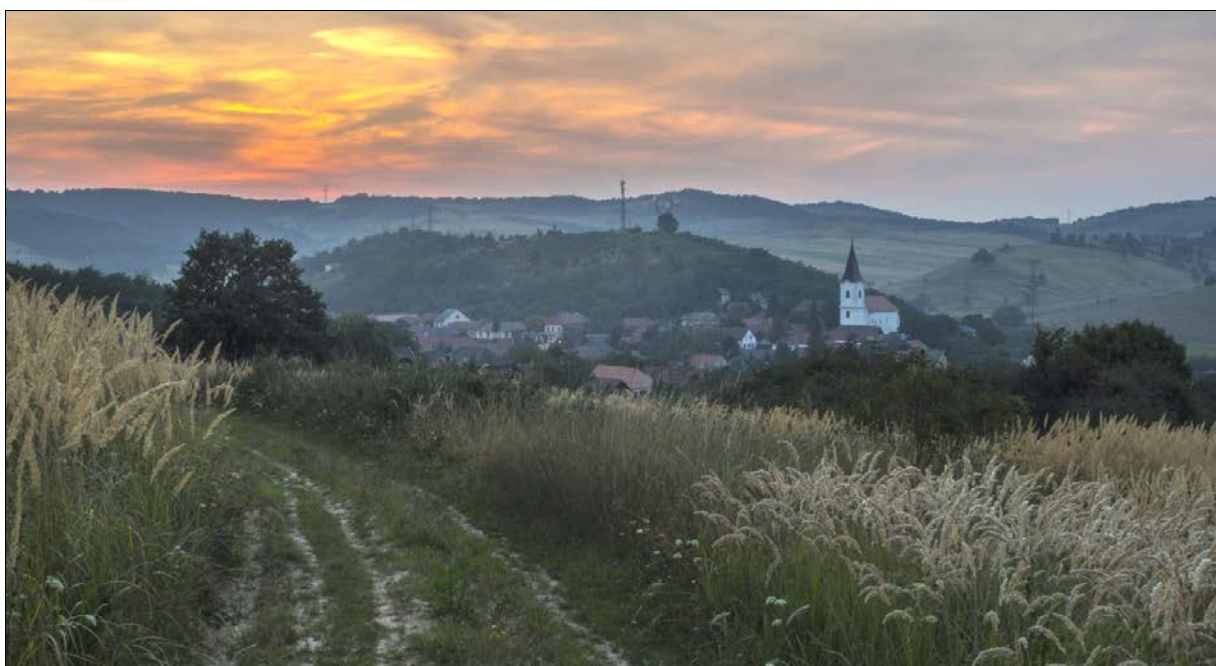
BEVEZETÉS

A Településképi Arculati Kézikönyv elsősorban a települési döntéshozók és a lakosság tájékoztatását segítő, szemléletformáló kiadvány. Segítség kíván lenni a település bemutatásával, az értékek megismertetésével, lényegre törően, és mindenki számára érthetően mutatja be a közösség környezetalakítással kapcsolatos elvárásait.

Az ajánlások nem tekintendők kötelező jellegűnek, a céljuk nem a tervezési szabadság megnyirbálása, nem az uniformizálás, hanem a valós értékek megismertetése, a település karakteréhez illeszkedő választási lehetőségek bemutatása.

A Kézikönyv nem egy merev, lezárt dokumentum, hanem nyílt, folyamatos hozzászólást és változtatást lehetővé tevő kezdeményezés kíván lenni. Ezért ha új szép ház születik, az bekerülhet, sőt be is kell, hogy kerüljön a könyvbe, hogy ez által büszke lehessen rá az építtetője, tervezője, kivitelezője és a település egyaránt.

ALACSKA BEMUTATÁSA

1. fotó Csontos Csaba

Alacska község az Északi-középhegység nyúlványainak ölelésében a Tardonnai-dombságban helyezkedik el Miskolc és Kazincbarcika között. Zsáktelepülés, megközelítése csak Sajószentpéterről az Alacska patak völgyén keresztül lehetséges. A települést az Alacska patak szeli át.

A II. Katonai felmérés szerint a település a mai területén lakott hely volt.

A falu keletkezését nem lehet egy bizonyos évszámhoz kötni. Alacska legrégibb birtokosáról, az AlacsKay - családról kapta a nevét. Az AlacsKay család kb. 5 évszázadon át volt birtokos Alacsán.

Az Alacska név már a XIII. századi forrásokban is szerepelt, mint birtok. Kialakult településre utalnak XIV-XV. században folyó határ és birtokpercek. A falu határát Parasznyával kapcsolatban, 1341-ben az egri káptalan útján rendezték. Alacskát sem hagyták érintetlenül a csehekkel és a törökkel vívott harcok. A háborúk következtében nagymértékű volt a lakosság számának csökkenése. Alacska az 1600-as évek elejére lett református falu.

A mezőgazdaságon belül Alacskán már a XVI-XVII. században kiemelkedett a szőlőművelés. Az 1601-ben készített pecsét emblémája is bortermelő jelleget tükröz, az emblémát ugyanis címerpajzson található szőlőmetsző kés alkotja. Az 1771. év kétszeresen is jelentős dátum a község életében. Ez évtől kezdték el bővíteni a templomot és tornyot is építettek hozzá, és ez évben kapta meg Alacska az urbáriumot.

Alacska ma bányászközségként él a köztudatban. Az első köszénbányát 1888-ban nyitották meg. Ettől az időtől kezdve a kizárólag mezőgazdasági jellegű kisközséget egyre szorosabb kapcsolat fűzte a bányához. 1928. szeptember 1-re épült fel az új iskola, a Dr. Gróf Miklósvári Miklós Elemér által adományozott telken. A XIX-XX. század legnagyobb befolyással rendelkező birtokos családja a Miklósvári Miklós család, kiemelkedő tagjai: Miklós Gyula (1832-1894) országos borászati kormánybiztos, a Filoxéra elleni harc országos vezetője, és Miklós Ödön (1856-1923) földművelésügyi államtitkár / főrend /, aki az alacsikai kastély parkjában van eltemetve, síremlékét: Molnár-C. Pál világhírű festőművésznünk tervezte meg, és készítette el. Alacsán született 1754. december 6-án Gelei József író, műfordító, tanár is.

Alacsán a XIX. század végétől az 1930-as évekig a férfilakosság zöme a bányákban dolgozott, a falu szorgalmas asszonyai kézművességgel és „piacozással” gyarapították a család pénzét. Fontak, szöttek, s a felesleges árut a piacon értékesítették, csakúgy, mint az erdő gyümölcseit, növényeit, az általuk termelt gyümölcsöket, zöldségeket, és a tenyésztett állatokat.

A Miklós család ideje alatt lótenyésztés folyt a birtokon és intenzív szőlőgazdálkodással is foglalkoztak, helytörténeti kutatások azt valószínűsítik, hogy Magyarországon itt Alacskán a Miklós-birtokon készítettek először konyakot. Alacsikai borok az 1900-ban megrendezett Párizsi Világkiállításon is Aranyérmeket nyertek.

Napjainkra, minimálisra csökkent a gabonatermesztés, a szőlőművelés és az állattartás is.

Az önkormányzat intézményi infrastruktúrája a település méretéhez igazodott: iskola, könyvtár, helytörténeti gyűjtemény, kultúrotthon a kastélyban, a sportpálya a kastély területén került kialakításra. A községnek van orvosi rendelője. Az önkormányzat Dózsa György utca 7. szám alatti épületében a Berentei Közös Önkormányzati Hivatal Alacscai Kirendeltsége működik. A faluban működik egy tánccsoport, és a Lányok – Asszonyok Klubja. Alacska Lapja címmel újság is megjelenik időszakonként.

A település belterületének telekhasználatát lakóterületi túlsúly jellemzi, a gazdasági, kereskedelmi és a közfunkció csekély arányú. Külterületen az erdőművelési és mezőgazdasági, gyep-terület hasznosítás jellemző.

A jelentős területű kisparcellás zártkert részen szépen megművelt, gondozott szőlők, gyümölcsösök, kertek jellemzőek, bár az utóbbi évtizedekben csökkent a szőlőtermesztés aránya. A lakóingatlanokon a kisállattartás nem jellemző.

A XIX. század végén, a XX. század elején - a helyben kitermelt kőből - épült lakóházak közül jó néhány épen fennmaradt, ezeknél a tornácos kialakítás, a nyereg vagy kontyolt nyeregtető jellemző.

A település lakóterülete a településmagtól keleti irányban, az Alacska pataktól délre az elmúlt évtizedben bővült. Ezen településrész szerkezete tervezett, itt a családi házak között kétszintes épületek is megvalósultak.

BEPILLANTÁS A KÖZÖSSÉG ÉLETÉBE:

A szüret ma is nagy esemény és a helyi társadalom a régi szőlőtermelő múltra való emlékezés kapcsán 1999 óta május hónapban borversenyt rendez a faluban. 2013-ban megrendezésre került az első „Nytott pincék napja” rendezvény, ami az alacscai bor- és pincekultúrát hivatott népszerűsíteni.

„Nytott pincék napja”2017. május 27.

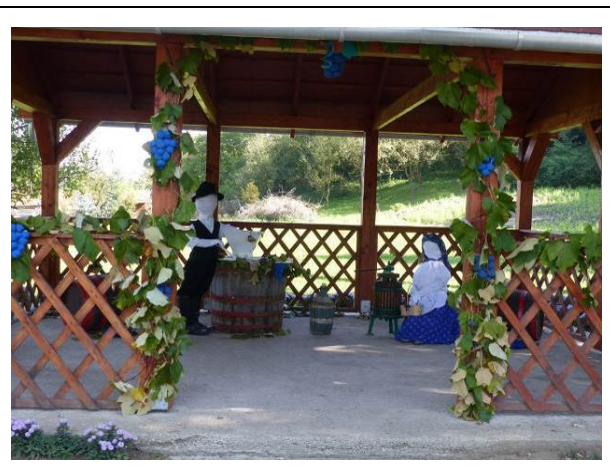

A 2017. október 21-i szüreti felvonulás képei

Készülődés a 2. „Szüreti családi nap”-ra

Szüreti nap a pincesoron

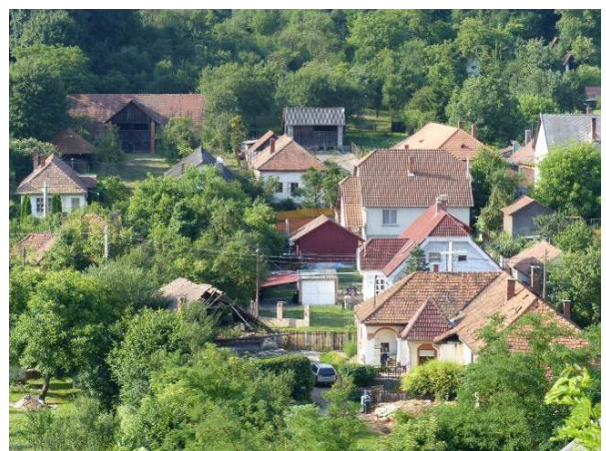

Az egyik pince.....és az előző évek trófeái.

ÁLTALÁNOS TELEPÜLÉSKÉP, TELEPÜLÉSKARAKTER

A kézikönyv bevezetője előtti Radnóti idézetet folytatva – „...ki géppel száll fölébe, annak térkép e táj” – ráocsúdhatunk, annak olyan értelmű igazságára is, hogy a településképet más-képpen érzékeljük, ha gyalogosan, és másképpen, ha gépkocsival érkezünk meg, de másképpen látja az, aki itt lakik, mint aki először látogat ide. Mást lát az, aki magasból, akárcsak a falut körülölelő dombokról tekint le a településre, mást az, aki a házak között sétál. Mi az utóbbi szemével igyekszünk látni és láttatni a települést. Az első rátekintést, a falut körülölelő tájról, a magaslati pontokról készített képekkel és az utcaképekkel illusztráljuk.

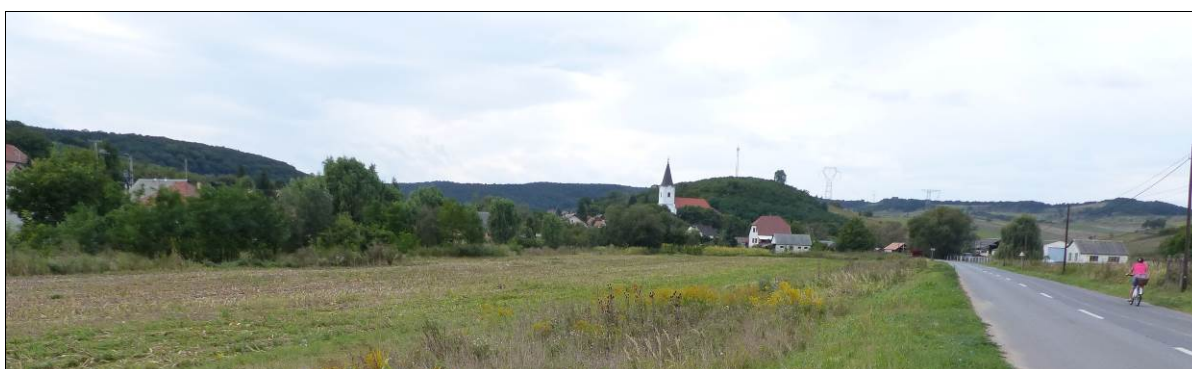

FELTÁRULÁS AZ ÉRKEZŐ SZEMSZÖGÉBŐL:

A község településképi jelentőségű útvonala már a legrégebbi történeti térképeken is szerepel, hiszen a morfológiai struktúrából adódóan a település megközelítése csak Sajószentpéterről az Alacska patak völgyén keresztül lehetséges.

Egy-egy településrész eltérő megjelenését egyrészt a telek környezetéhez, vagy magához a telekhez kötődő, másrészt az épülethez tartozó jellegzetességek határozzák meg. Ilyenek a morfológiai viszonyok, a térfalak, vagy az épületmagasság, az épülettömeg, a tetőidom, az anyaghasználat, a tetőfedés, a homlokzat, a nyílászárók, a részletképzések, a kerítés és a növényzet jellege.

UTCAKÉPEK

ÖRÖKSÉGÜNK, A **TELEPÜLÉSKÉPI SZEMPONTBÓL MEGHATÁROZÓ** ÉPÍTÉSZETI, MŰEMLÉKI, RÉGÉSZETI, TÁJI ÉS TERMÉSZETI ÉRTÉKEK, TELEPÜLÉSKÉPI JELLEMZŐK

Településképi szempontból meghatározó területeket különböző szempontokból közelíthetjük meg: Ide kell tartozniuk azoknak a **műemléki, régészeti, természeti értékeknek**., amelyek olyan eszmei és tárgyasult értéket jelentenek, melyek folytán szűkebb és tágabb környezetben is meghatározóak. Meghatározónak kell tekinteni a **település történeti településmagjának** területét, amelyben az egykori telekszerkezet fellelhető. Meghatározónak kell tekinteni a településre érkező, illetve **áthaladó útvonalakat**, hiszen az itt lakó, az ide érkező, illetve az áthaladó szempontjából mindenképpen az.

A MŰEMLÉKI ÉS HELYI VÉDETTSÉGŰ ÉRTÉKEINK

Az alapjait tekintve középkorban épített műemléki védettségű barokk stílusú **Református templom** a jelenlegi formájában 1791-ben épült. A templom belsejét festett berendezési tárgyak és mennyezet díszíti. A festés az 1790-es években készült. A templomtér jellegzetesen református festett fa berendezési tárgyait restaurálták. A padok restaurálását Bánfalvy Ferenc, a mennyezet restaurálását Szabó József restaurátorok készítették el. A templombelső a mai napig ékessége a tájegység református díszítő művészetének.

A falu másik nevezetessége a **Miklós Gyula** által építet kastély:

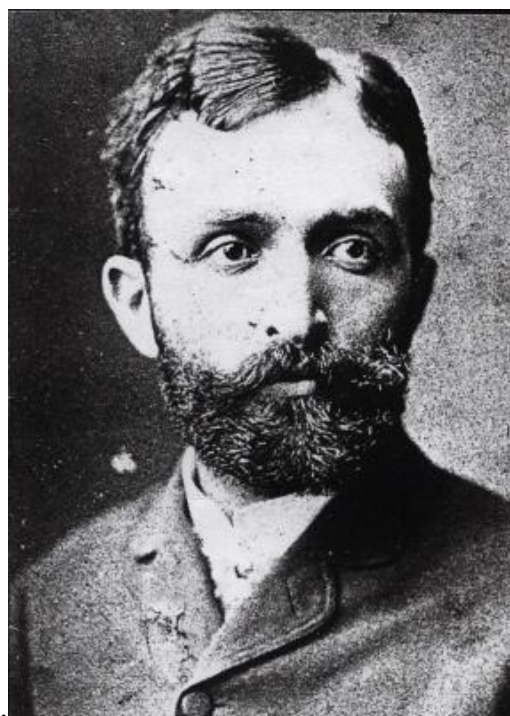
A kastély a XX. szd. elején készült fotón

A kastély 2012-ben

Korabeli kép a kastély parkról

... gróf Miklósváry Miklós Ödön

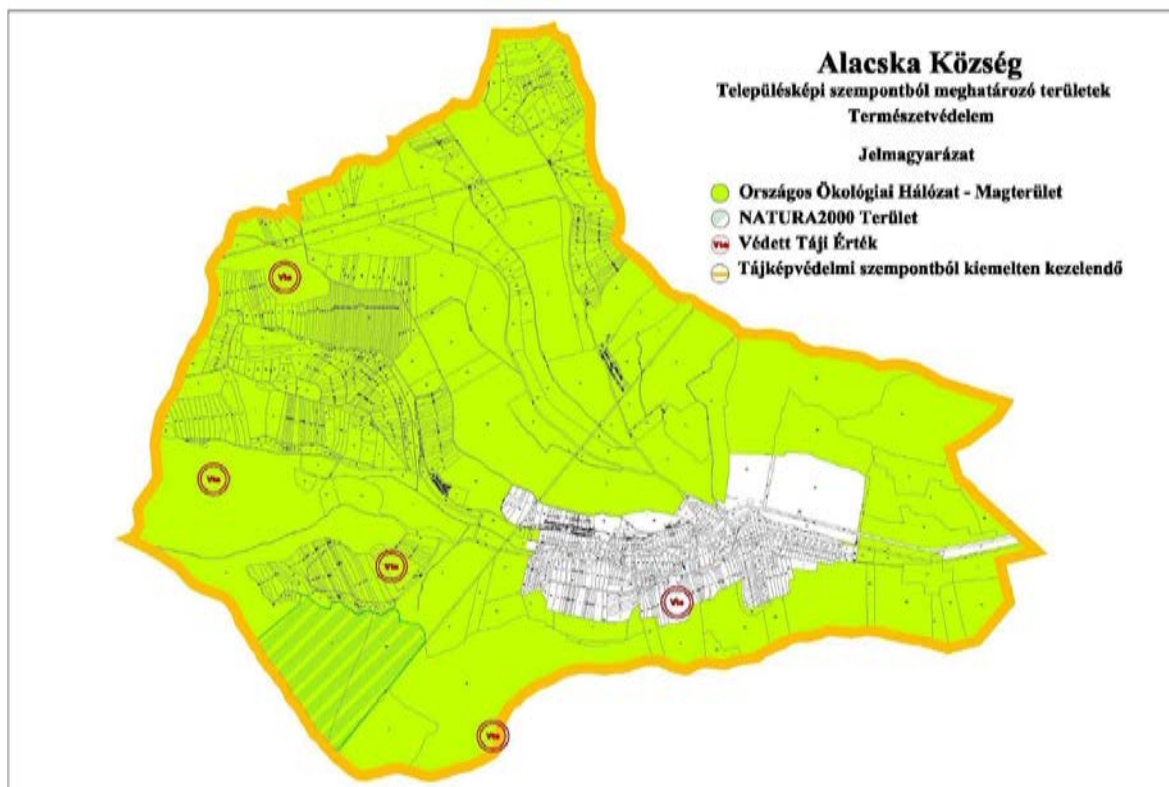
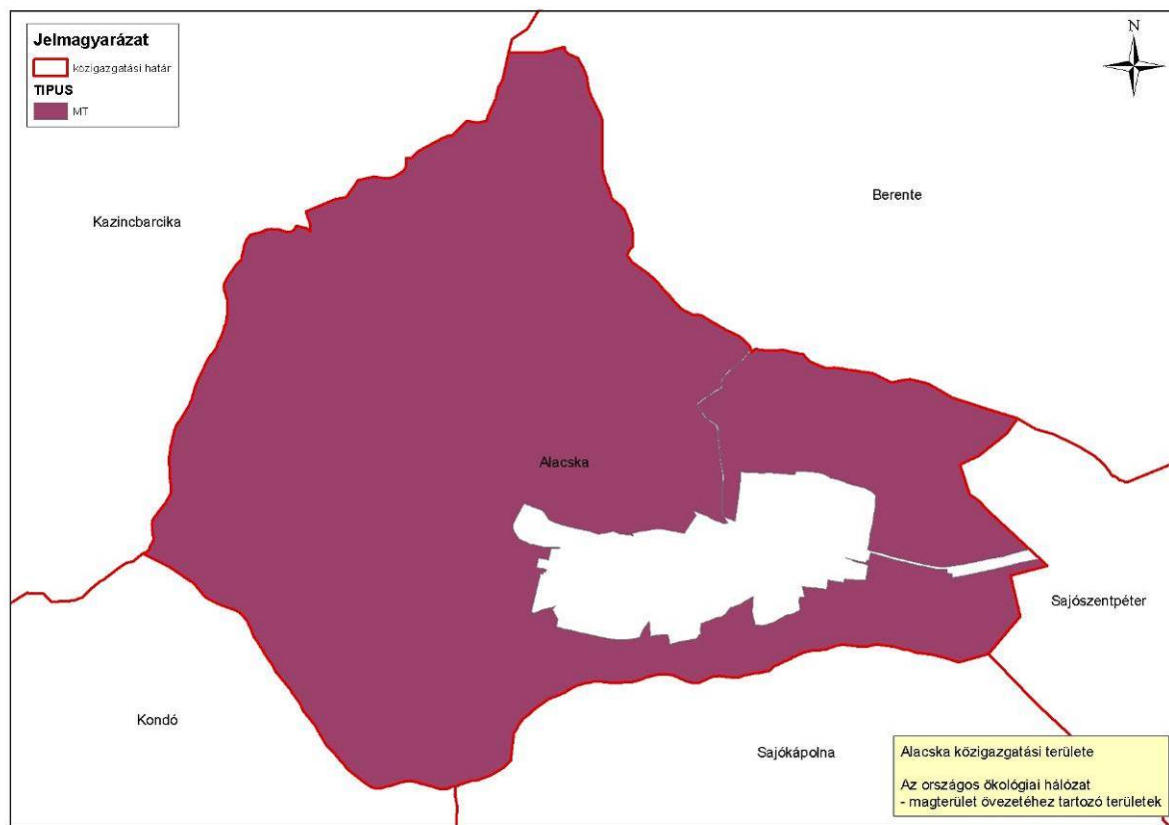
A kastély ma.

A park szélén napelem tölti a község autóját

Nemzetközi és országos védelem területei

Az országos ökológiai hálózat – magterület. A kategóriára vonatkozó védelem előírásait a természetvédelemre vonatkozó magasabb szintű előírás tartalmazza.

Településkép védelme szempontjából kiemelt területek

Településképi jelentőségű területeknek tekintjük azokat a területeket, ahol az épületek és a környezet arculatát meghatározó építmények együttest alkotnak. Ezeket a területeket megilleti olyan védelem, amely az épített környezet egyes összefüggő részeire terjed ki.

Településünkön az alábbiakat tekintjük településkép **védelme szempontjából kiemelt** területeknek:

1. Történeti településrész

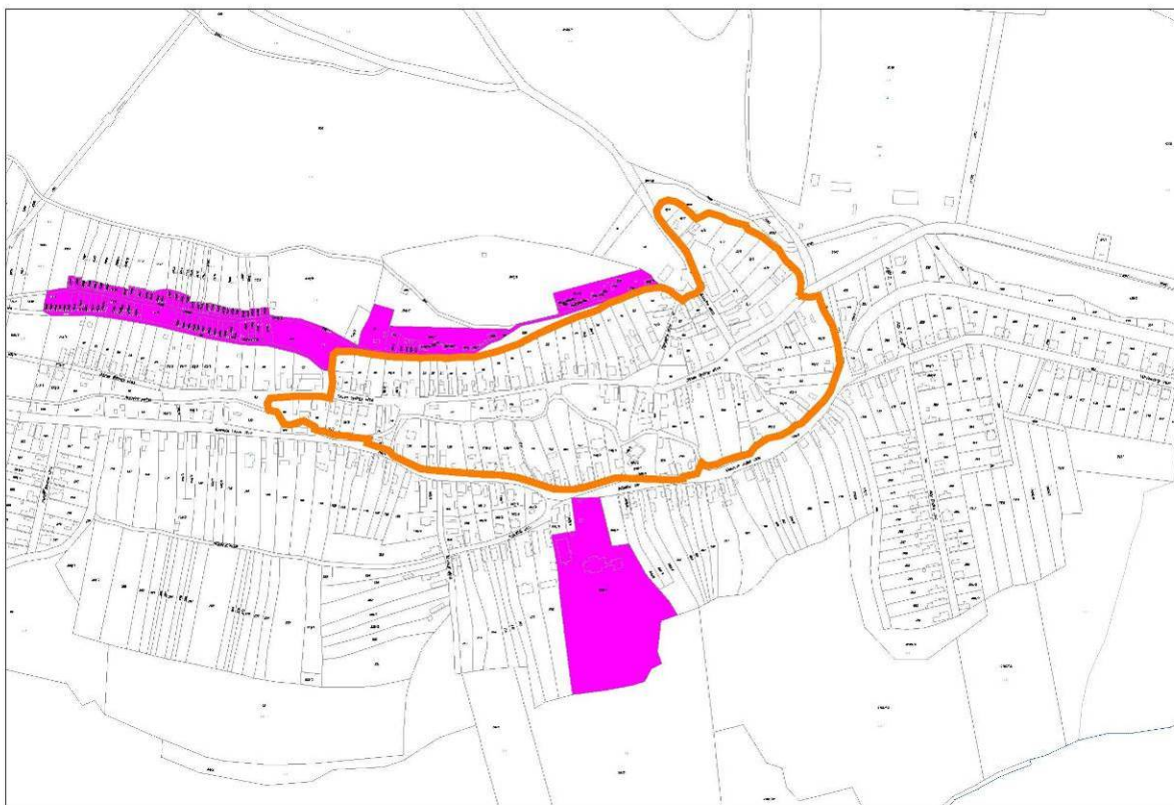
A kelet-nyugati irányú völgyben a patak mindkét partján kiépült - az 1819-1860 között készült II. katonai felmérés által ábrázolt – településrész.

2. Miklósvár kastély és környezete

A kastély és környezete. a jelenlegi közfunkcióval továbbra is a mindennapi élet meghatározó része. Új funkció elhelyezése gondos előkészítést, a környezet értékeinek szem előtt tartását igényli.

3. Pincés terület

A kelet-nyugati irányú völgy északi oldalán a lakóterület fölötti zártkertek déli peremén alakul ki a „pincefalú”, melyben a pincék két sorban helyezkednek el. A felső soron karakteresebb, jobb állagú épületek találhatók, az alsó soron vannak elhanyagolt, illetve felhagyott pincék is.

TELEPÜLÉSKARAKTER

A település nagy részén falusias beépítések alakultak ki, ahol helyenként megmaradtak az oszlopos tornácos lakóházak is.

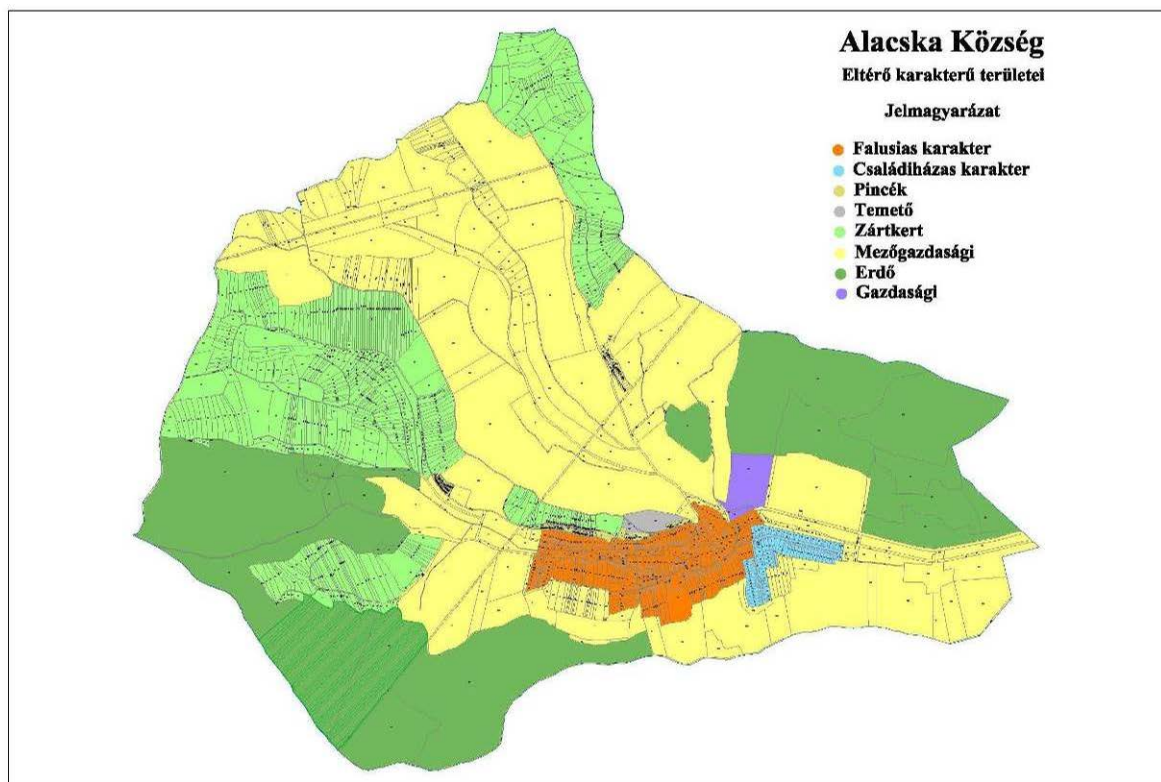

Az épületek jellemzően földszintesek, helyenként tetőtér beépítéssel, vagy további egy szinttel. Az épületek magas tetősek, a tetőfedés anyaga cserép, a tető formák általában egyszerűek, kontyolt nyeregtető, illetve sátoztető a leggyakoribb.

A községben oldalhatáron álló beépítési módban, előkert nélkül vagy keskeny előkerttel, viszonylag sűrűn épültek a házak. A telkek többségében keskeny -10-16 m- hosszuk 50-60 m közötti.

A Vörösmarty utca északi és az Ady E. utca keleti oldalán az új telekalakítások területén családiházas beépítések alakultak ki.

A településrészeket elemezve az alábbi karakterek különíthetők el:

1. Falusias – átalakuló lakóterület

A falusias karakter már csak úgy értelmezhető, hogy e területen (ma még) domináns a régi parasztházak jellegzetes tömege, tetőformája, de az 1960 –as évektől szórta beékelődtek a kor divatját, eszközeit hordozó más jellegű lakóházak. **Ez a történeti településrész egészére jellemző.**

A falusias lakóterületen a parasztházak tornácos kialakítása a népi építészet jellegzetessége. A tornácos házak építése – Balassa Iván szaktekintély kutatása szerint - a XIX. század második felében – Észak-Magyarországon a XIX. század végén – terjedt el. Az egyszerű parasztházaknál – melyek többnyire sövényfalas földházak voltak – a tornác oszlopai fából készültek, nem egyszer sártapasztással. Sajnálatos módon ezek nem maradtak fenn. A tehetősebb gazdák kőoszlopos boltíves házai közül jó-néhány megmaradt a magyar falvakban.

Alacsán viszonylag szép számú tornácos ház maradt meg, egyrészt azért, mert anyaghasználatuk miatt állékony kőházak, másrészt – talán hagyomány tiszteletből – nem estek áldozatul a modernizálás, komfortosítás törekvéseinek.

A volt iskolaépület faoszlopos tornácos házán az oszlopok és a földem kapcsolatánál mives asztalosmunkák, farácsok láthatók.

2. Családi házas lakóterület

A Vörösmarty utca északi és az Ady E. utca keleti oldalát, ahol újabb kori telekosztások során 30 x 30m-es négyzet alakú telkek kerültek kiosztásra. E területen a családi házas karakter jellemző. A telkek beépítése a telkek 20%-át nem haladja meg, Gyakoriak az oldalkertben, illetve hátsókertben kiépített melléképületek.

3. Gazdasági terület

A gazdasági terület a településre vezető út baloldalán, a település szélén helyezkedik el. Fejlesztésénél figyelmet kell fordítani a növényállomány arányának növelésére. A telken belül a telekhatár menti védőfásítást meg kell követelni. Az épületek homlokzati színezése, héjazata a telken kívüli épített környezethez illeszkedjen.

4. Pincés terület

Az egyes pincék különböző karakterűek, mind megjelenésükben, mind anyaghasználatukban, nem alakult ki egységes, a település „sajátjaként” említhető stílus. Egyedi arculatuk és a festői környezet adja azt az érzést, mely okán a pincefalu sohasem felejtethető.

A terület pinceszámainak „nagy öregjei”.

5. Temető

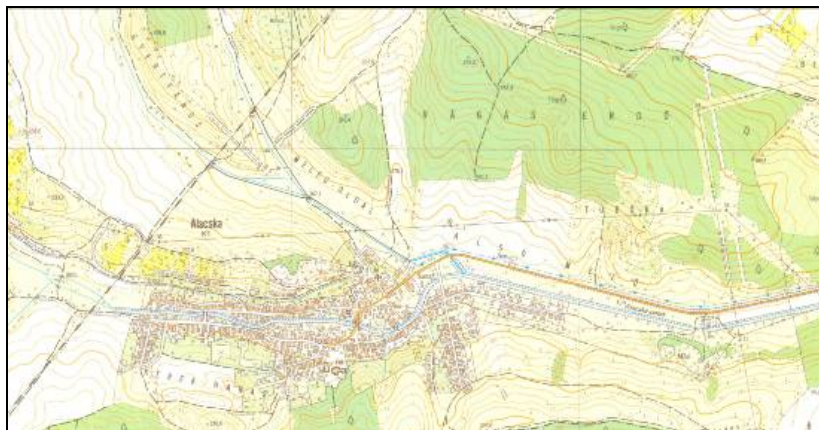

6. Beépítésre nem szánt zártkertek, szántó, rét, erdő területek

Az alacskai zártkerti földterületek jelentős része ma is szépen megművelt, gondozott szőlők, gyümölcsösök, kertek láthatók. Az utóbbi évtizedekben csökkent a szőlőtermesztés aránya, viszont növekedett a szorgos munkát és nem kevés szakértelmet igénylő fóliás kertészkedés, melyet az alábbi képek is láttatnak.

A külterület – az erdőterületen kívül - jellemzően mezőgazdasági művelés alatt áll.

Alacska teljes területe tájképvédelmi övezettel fedett. továbbá a külterületet teljes mértékben fedi az országos ökológiai hálózat (magterület) övezete. Natura 2000 terület nem érinti az igazgatási területet.

A külterület kapcsán fontos megjegyezni, hogy jelentős része alábányászott (egykori szénbánya).

A térség potenciális erdőtársulásai a pannóniai cseres tölgyesek (*Quercetum petraeae-cerris*), az alföldi tatárjuharos lösztölgyesek (*Aceri tatarico-Quercetum*), gyertyános tölgyesek (*Quercus-petraeae-Carpinetum*). A lágyszárú növényzet sokszínű, megtalálható a kecskerágó (*Euonymus verrucosus*, *Euonymus europaeus*), a perjefélék (*Poa nemoralis*, *Melica uniflora*), a sásfélék (*Carex montana*, *Carex humilis*, *Carex brizoides*), az iszalag (*Clematis vitalba*).

ÁLTALÁNOS ÉPÍTÉSZETI ÚTMUTATÓ

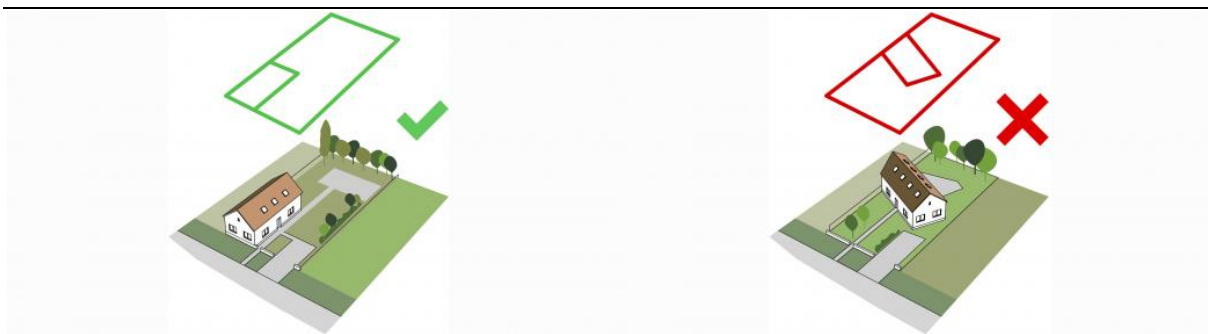
TÖRTÉNETI TELEPÜLÉSRÉSZ

A műemléki védettséget élvező, országos jelentőségű Református templom homlokzati megújulása mellett környezetének fejlesztésére és a műemléki környezet megóvására nagy figyelmet kell fordítani. Ez nemcsak a közterület állapotára, hanem a szomszédos műemléki környezet – ingatlanok arculatának megóvását és érzékeny fejlesztését kell, hogy jelentse. E területen az új épületek építésénél különös gondot kell fordítani a tervezési, előkészítési munkása. Már a vásárolni szándékolt telek kiválasztása is gondos mérlegelést igényel, tisztázni kell, hogy a tervezett épület térprogramja elhelyezhető-e a telken a környezethez való illeszkedés előtt tartásával.

FALUSIAS, CSALÁDIHÁZAS TERÜLETEK

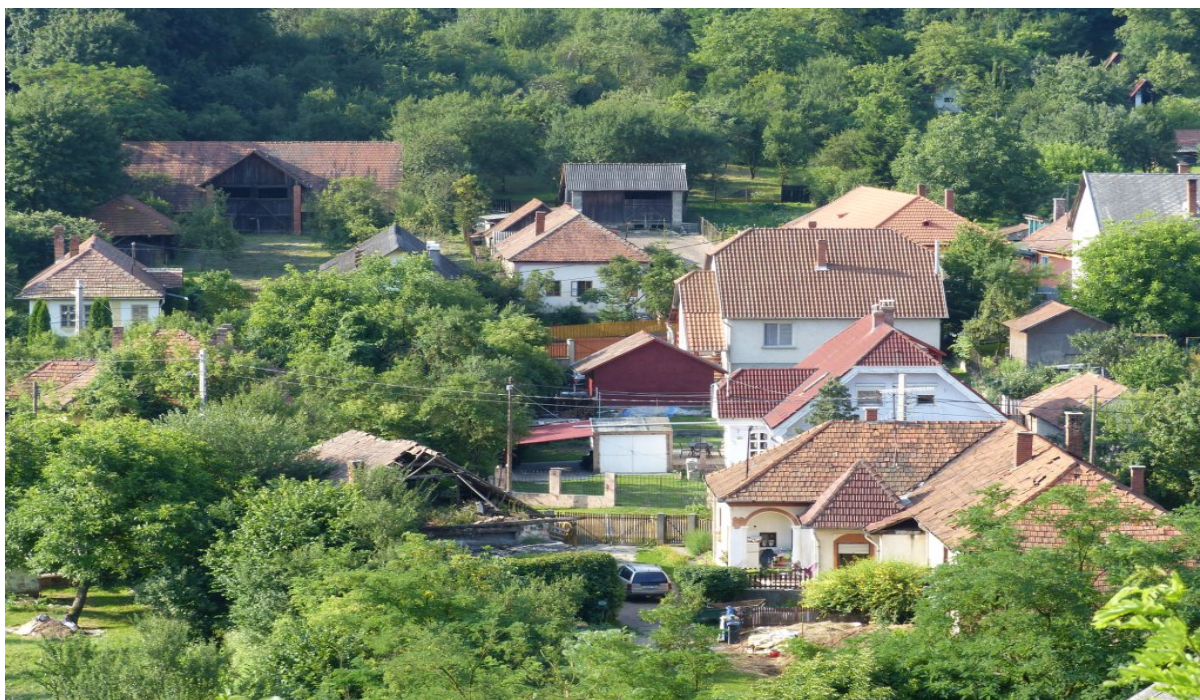
Telepítés

Községünkben a családi házak telepítésének többsége oldalhatáron álló, a telken belüli elhelyezkedése az utcára merőleges rendszerű. A nem utcára merőlegesen telepített, indokolatlanul, nagy mértékben hátrahúzott családi ház építése nem javasolt. A családi házak a telek oldalhatárán állnak, a ház mögött növényzettel határolva kialakítható a védett kert.

Magasság

Községünkben a családi házak egyszintesek, a magasságuk közel azonos.

A meglévő épületek közé épülő új háznak hasonló magassággal kell épülniük, mint környezetük. A túl magas házak nem illeszkednek Alacska utcaképébe.

Tetőhajlásszög

Alacsán a családi házak tetőhajlásszöge közel azonos.

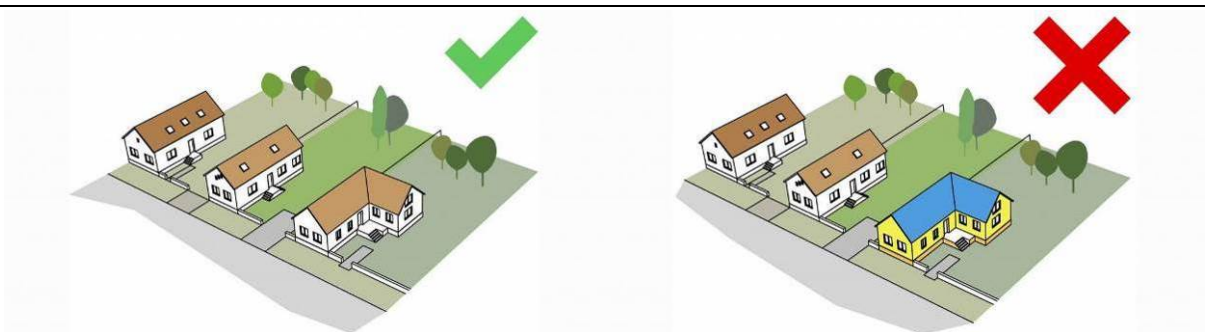
A meglévő épületek közé épülő új házaknak hasonló tetőhajlásszöggel kell épülniük, mint környezetüknek. A túl meredek szögű tetővel rendelkező épületek nem illeszkednek a község utcaképebe, de az alacsonyabb hajlásszögű tetők nem kifogásolhatók.

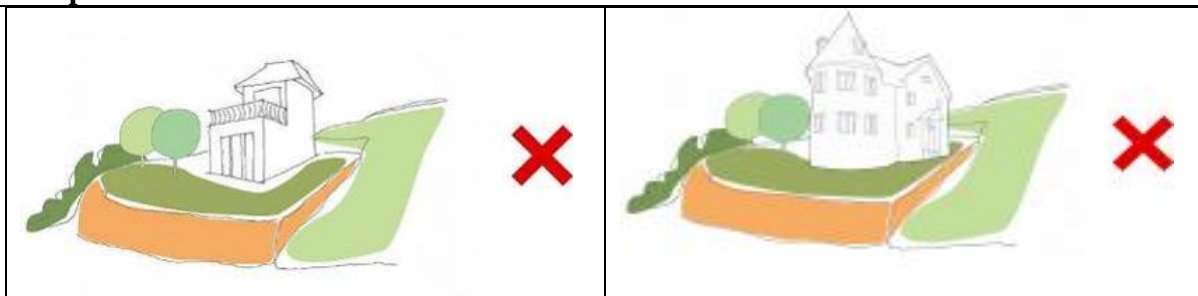
Anyaghasználat, homlokzatképzés

Alacska épületeinek színvilága változatos, mégis megfigyelhető egy visszafogott illeszkedés, hasonló anyag- és színhasználat.

A településen a meglévő épületek színvilágához illeszkedő új épületek építése ajánlott. Nem elfogadható a feltűnő és kirívó színhasználat, a rikító színű fémlemezfedés, vakolatszín és burkolat.

Terepalakítás

Kerítések

Településünkön az áttört kerítések kívánatosak, tömör és nem átlátható megoldások nem elfogadhatóak.

A falusi karakterű környezetben a régi értékeket megőrző felújítások, a homlokzat színezése mértéktartó, a kerítések kialakítása egyszerű, a házhoz illő. Itt a homlokzatok színezésénél a visszafogott, egymással harmonizál föld színek pasztell változatai javasoltak, az élénk – kék, lila, sárga, vörös - színek használata kerülendő.

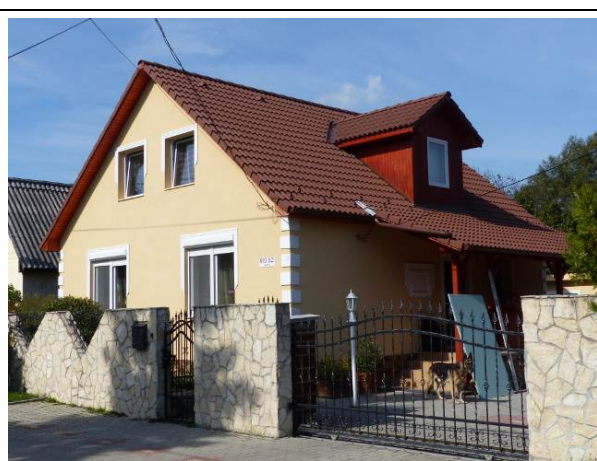
A ház értékét megőrző felújítás, a fehér kiemeli a ház szépségét.

Felújított, pasztell színezésű nyeregtetős ház divatos, fémkerítéssel, Élénk színezés és tömör kerítés nem engedélyezhető.

Tömeg és tetőforma igazodik a környezethez

Új épület a családiházas környezetben

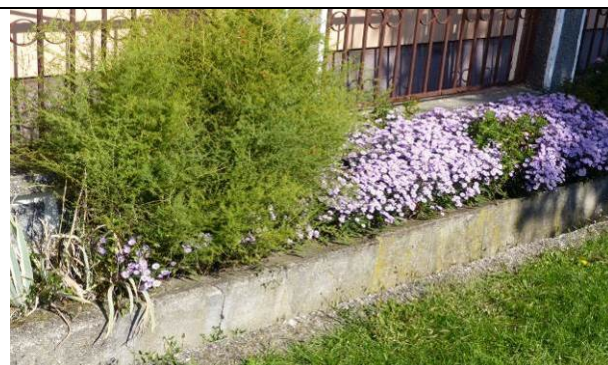
Utcák- közterületek, közparkok - utcabútor, köztéri világítás

A közterület vidám, szüret előtti dekorációja.

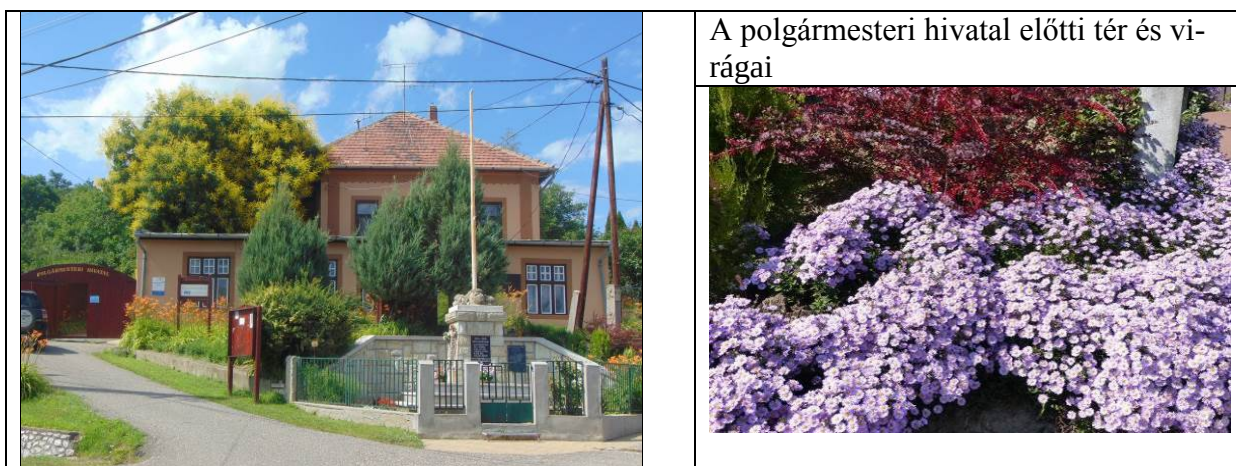
A lakóingatlan és az útburkolat közötti zöldterület igényes kialakítása.....

A házak előtti közterületeket a tulajdonos díszíti, gondozza, a nagyobb teresedések díszítését, gondozását a közösség végzi.

A jól kiválasztott utcabútorok, (padok, világító-berendezések, hulladékgyűjtők, növényládák, buszmegállók) kiegészítik, erősítik a település karakterét, illeszkednek abba. Fontos, hogy ezen közterületen elhelyezett és nagy igénybevételnek kitett tárgyaknak a tervezésénél és kivitelezésénél, illetve a megvásárlásánál elsősorban a minőség megőrizhetőségére, a tartósságra, funkcionalitásra, és nem utolsósorban az esztétikai minőségre helyezzük a hangsúlyt. Az egyes utcabútoroknak összhangban kell lenniük a település teljes arculatával, semmiképpen nem szabad meghatározó, túl karakteres tényezőkké válniuk.

A polgármesteri hivatal előtti tér és virágai

Kertek

Lakóterületek oldalkertjének példaértékű kialakításai.

Ötletes, „egyedi” virágláda megoldás

Igényes kert építmények

A gépkocsi felhajtó, a virágsziget, a járda és a veteményes kert.

Részletek/ kerítés

kőlabazat fém pálcás kerítéssel

kőlabazat léckerítéssel

Léckerítés klemátisszal.

Léckerítés aszterrel

Öreg kovácsoltvas kerítés. SOS megmentendő!!!!

Pincés terület

Ezeket az épületeket a funkcióhoz igazodó forma, az egyszerű, de igényes és tartós anyagok használat, a hivalkodás-mentesség jellemzi.

A „pincefalu” egyben a közösségi élet, a szorgos munkálkodás és kulturált szórakozás hangulatos színtere, melynek arculatát a jövőben is meg kell őrizni.

Gazdasági területek

A meglévő gazdasági területek rekonstrukciójánál figyelmet kell fordítani a területen növényállomány arányának növelésére. E területeken végzett fejlesztéseknél a telken belül a telekhatár menti védőfásítást meg kell követelni. Az épületek homlokzati színezése, héjazata a telken kívüli épített környezethez illeszkedjen. Lapos tetőknél ösztönözni kell a zöldtető kialakítását.

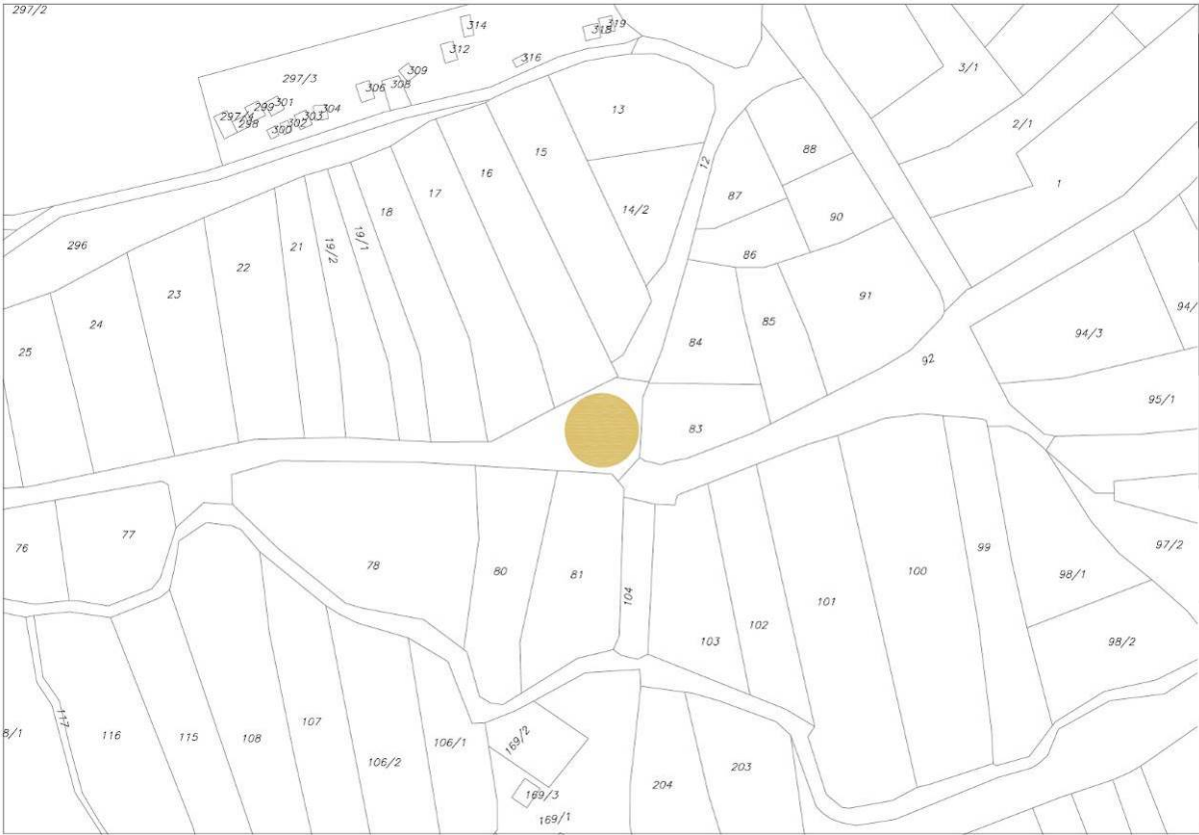
JAVASLAT HELYI EGYEDI VÉDELEMRE

A helyi egyedi építészeti értékvédelemmel védett épületek, művészeti alkotások azok az épületek, épületrészek, műtárgyak, berendezési tárgyak, közterületi létesítmények, közterületi műalkotások, amelyek történelmi, régészeti, művészeti, tudományos, társadalmi vagy műszaki-ipari, mérnöki szempontból a hagyományos településképp megőrzése szempontjából jelentős alkotások, ideértve a hozzájuk tartozó kiegészítő díszítő elemeket is.

Sorszám: 001	Hrsz.: 208/7	Utca, házszám: Kossuth utca 50.
Megnevezés: Miklósváry kastély	2017. évi NKP hiteles alaptérkép kivonata 	
Tulajdonviszony: önkormányzat		
Jelenlegi funkció: iskola, könyvtár, kultúrterem, helytörténeti gyűjtemény		
Eredeti funkció: kúria		
Építész: ismeretlen Építtető: Miklósi Gyula		
Építés ideje: XIX. század II. fele		
Építéstörténet, leírás: A kastély épülettömegét, részleteit vizsgálva megállapítható, hogy három ütemben épült. Először a földszintes, majd az emeletes-tornyos rész és legvégül az összekötő rész. Építészeti kialakítása stílushoz nem köthető.		
Hatályos védelem: HV1		
Javasolt védelem: HV1		
Adatfelvevő: Ujvári Andor		
Adatfelvétel ideje: 2017. július		

Sorszám: 002	Hrsz.: 16	Utca, házszám: Dózsa utca 7.
Megnevezés: Községháza	NKP hiteles alaptérkép kivonata	
Tulajdonviszony: Önkormányzati		
Jelenlegi funkció: Polgármesteri hivatal		
Eredeti funkció: községháza és lakás		
Építész: ismeretlen		
Építtető: ismeretlen		
Építés éve: 1925-27		
Építéstörténet, leírás:	Az épületen elhelyezett eredeti emléktábla szerint „épült 1925 és 1927 évben Nagy László körjegyző és B. Gál János bíró idejében Alacska község közönségének áldozatkészségéből”. Az eltelt időszakban az épület több ütemben korszerűsítésre került, ezek alapvetően belső átalakítást és komfortosítást jelentettek. Mivel a falu első középülete, így az épület helytörténeti értéke jelentős.	
Hatályos védelem: Helyi védelem		
Javasolt védelem: HV1		
Adatfelvevő: Ujvári Andor		
Adatfelvétel ideje: 2017. július		

Sorszám: 003	Hrsz.: 10	Utca, házszám: Táncsics utca 13.
Megnevezés: Lakóház	2017. évi NKP hiteles alaptérkép kivonata	
Tulajdonviszony: Önkormányzati		
Jelenlegi funkció: lakóház		
Eredeti funkció: iskola		
Építész: ismeretlen		
Építettő: helyi közösség		
Építés éve: 1928.		
Építéstörténet, leírás:	Az épület építési ideje 1928. Hosszú időn keresztül iskolaépületként funkcionált. Különleges értéke a tornác műves kialakítása, a faserkezetű elemek, apácarácsos díszítések, faragások.	
		
Hatályos védelem: Helyi védelem		
Javasolt védelem: HV1		
Adatfelvevő: Ujvári Andor		
Adatfelvétel ideje: 2017. július		

Sorszám	Alkotó neve	Alkotás címe	Anyaga	Év	Hely
004	helyi közösség	hősi emlékmű	Kő	1950-es évek	16 hrsz.
					
  					
Leírás	A támfallal körülölelt posztamensen lévő zászlótartó emlékmű az elhunyt Alacsikai hősöknek állít emléket. Homloklapján az 1914-18-ban elhunyt hősi halottakat sorolja fel, jobb oldalán lévő emléktábla 1848. március 15. emlékére készült. A baloldalon lévő emléktábla 1941-44 hősi halottainak lett állítva Az emlékhely támfalán került elhelyezésre az Alacsikai születésű, Afganisztánban 2010.08.23-án hősi halált halt Pappné Ábrahám Judit emléktáblája.				

Sorszám	Alkotó neve	Alkotás címe	Anyaga	Év	Hely
005	Ismeretlen	Síremlék	Kő, fehér már- vány	Ismeretlen	208/7 hrsz.
					
Leírás		A kastélykertben elhelyezett síremlékek egyike (balról) az idősebb Miklós Ödön († 1894), emlékét őrzi. A síremlék alkotója ismeretlen. A síremlék alkotója ismeretlen.			

Sorszám	Alkotó neve	Alkotás címe	Anyaga	Év	Hely
006	Molnár-C. Pál világhírű fes- tőművészünk tervezte meg, és készítette el.	Síremlék	Fehér márvány	1925-30	208/7 hrsz.
					
Leírás		A kastélykertben elhelyezett jobboldali síremlékek ifjabb Miklós Ödön (1856-1923) emlékét őrzi.			

KÉSZÍTETTE: ALACSKA KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA
UJVÁRI ANDOR FŐÉPÍTÉSZ

A kézikönyv a RÉGIÓ Városépítészeti és Műemléki Tervező Kft által 2014-15 években készített új településrendezési eszközök megalapozó vizsgálatának és az örökségvédelmi hatástanulmánynak felhasználásával készült.